

Štini slovenski dnevnik v
Združenih državah.
Izaja vsak dan izvzemši
nedelj in praznikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenic daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 57. — ŠTEV. 57.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 10, 1909. — SREDA, 10. SUŠCA, 1909.

VOLUME XVII. — LETNIK XVII.

Iz delavskih krogov.

Dobljeni štrajki.

ŠTRAJKUJOČI DELAVCI TO-
VARNE ZA ČEVILJE V
BROCKTONU, MASS.,
SO ZMAGALI.

Tudi v Lynn, Mass., so delavci ta-
mošnjih tovarn za čevlje do-
segli vspehe.

ZNIŽANJE PLAČE.

Brookton, Mass., 9. marca. V to-
varnah Douglass Shoe Co., so štraj-
kujoči delavci pričeli včeraj zopet z
delom, kajti delodajalec, čevljar
Douglass, je svojim 425 šivalcem
privolil v njihove zahteve in jim pla-
čo povišal. Vse delavce šivalcev je
moralo poslati še 1600 drugih de-
lavcev imenovanega čevljarja.

Lynn, Mass., 9. marca. Včeraj
jutraj je prišlo štrajkati 150 šiva-
cev raznih čevljarških tovarn, ker je
pa mnogo d. el., so pričeli tovarnjari
tako z njimi obravnavati. Ob 9. uri
dopoludne je že sedem tirk podpis-
alo s štrajkarji pogodbo, oziroma
privolilo so jim v njihove zahteve.
Štrajkarji teh tovarn so potem takoj
prišli z delom. Kacij 90 šivalcev je
še na štrajku, in ako slednji v krat-
kem ne prišče z delom, bodo morali
še 2500 drugih delavcev imenovanih
tovarn potovati. Štrajkarji zahteva-
jo malo povišanje plače, katero bodo
najbrže v kratkem dobili.

Phoenixville, Pa., 9. marca. Phoe-
nix Iron Co., je sklenila svojim de-
lavcem znižati plačo za 10 odst. Z
znižanjem plače se bodo morali za-
dovoljiti 3000 delavcev. Klerki in
risarji ostanejo pri dosedanjih pla-
ci. Phoenix Co. je jedna največjih ne-
odvisnih družb. Predsednik Schwab
od Bethlehem Steel Co., naznanja
da njegova družba za s edaj ne na-
merava znižati plače svojim de-
lavcem. On trdi, da bodo cene jekla še
nekaj časa padale, toda po njegovem
mnenju bodo časi kmalo zopet postali
ugodni.

Mladi roparji.

Napad na kolodvor.

DESET MLADENIČEV JE NAPA-
DLO ŽELEZNIŠKO POSTA-
JO V NEW JERSEYU.

Vpleni so mnogo voznih listkov,
mnoho priporočenih pism in
druge vrednosti.

NAPADALCI PRIJETI.

Minelo nedeljo se je deset dečkov
iz Rutherforda, East Rutherforda in
Coytesville, N. J., napotilo proti že-
lezniškim postajam v Ramseyu, Al-
leendale, Huhokusu in Ridgewoodu,
N. J., kjer so na vseh postajah po-
stajah pobrali vse, kar jim je prišlo
v roke, toda na zadnjem imenovanem
postaji so bili vsi mladi lopovi prijeti.
Dečki so si priskrbeli 5000 voznih
listkov, vrebo priporočenih pism,
obilje čokolade, nekoliko denarja,
dva revolverja in razne malenkosti.
Policija je prišla šest dečkov, to-
da štiri so izpuščili, ker so še pre-
mladi. Med temi je tudi 12letni
Geithner, ki je šel s tovariši le za
šalo.

Štirje drugi dečki so položili na
tir Lackawanna železnice pri New
St. v Patersonu, N. J. naboj, na kve-
rega je potem privoziel kot tovarni
vlak. Strojovodja je slišal pok, vsled
česar je vlak ustavil. Medtem, ko so
ili valubenci pogledat o vzroku ra-
strelbe, so prišli dečki na vlak in so
ukradli veliko posodo mleka. Pri
tem so jih pa vsilubenci ugledali,
vsled česar so mleko pustili in zbe-
žali. Dosedaj jih niso našli.

Slovenske novice.

Včeraj jutraj je podelila gospa
šterkija zakonskim Petra in Fran-
šiki Cisar, stanujočim na 65 St.
Mark's Place, Manhattan Borough
v New Yorku še take priključni
obisk in jina prinela močno panči-
ko. Vsemu nejamu in "domovina-
lu" naložila najhujše štetila.

Obravnava proti trustu za sladkor.

ZVEZINA VLADA ZAHTEVA OD
IMENOVANEGA TRUSTA
1.500.000 DOLARJEV
ODŠKODNINE.

Imenovano svoto mora plačati trust,
ker je vlado varal pri carini.

VARANJE PRI TEHTANJU.

Zvezina vlada, kateri je zvezino
sodišče v New Yorku prisodilo
\$134.116 kot kazni, katero mora pla-
čati trust za sladkor, ker je vlado
varal pri plačevanju carine s tem, da
je popravil tehtnice na pomolih ta-
ko, da so manj kazale, kakor je bilo
na vozovih sladkorja, kojega uvaža
trust iz Cube in drugih tropičnih
krajev, se je sedaj proti imenovanemu
razsodbi pritožila. Vlada zahteva,
da mora trust plačati kazni v znesku
\$1.500.000, kajti varal je vlado po
imenovanem načinu že od leta 1901
naprej.

Zastopniki trusta bodo sedaj pri-
sodišču predlagali, da se nova tožba
zvezine vlade jednostavno zavrne.

VELIK NAKUP ZEMLJIŠČA PO TRUSTU ZA JEKLO.

Imenovani trust je sedaj postal naj-
večji zemljiški posestnik
v republiki.

Houghton, Mich., 9. marca. Trust
za jeklo, oziroma United States Steel
Corporation, je kupila od Isle Ro-
yale Land Corporation otok, ki se
imenuje Isle Royale. Ta otok je naj-
večji na svetu, kar jih je obdanih
s sladko vodo. Na tem otoku, ki se
zamore primerjati malim evropskim
kraljestvom in ki se nahaja na je-
zeru Superior, so preje kopali ba-
ker, toda v zadnjih letih so ga ob-
iskovali le loveci in pustolovci.

S tem nakupom je imenovani trust
postal največji lastnik zemljišče v Zje-
druženih državah. Posesti trusta v
Pennsylvaniji se velikanske in to ve-
lja tudi o državi Ohio. Trust raz-
polaga sedaj skoraj v vsaki državi
z velikimi zemljišči in je celo lastnik
velikega mesta Gary, katerega so
zgradili po navodilih trusta v In-
diani.

Epidemične bolezni v Ecuadorju.

Guayaquil, Ecuador, 9. marca. —
Uradoma se naznanja, da se je tekom
meseca februarja pripetilo v tukaj-
šjem mestu 60 slučajev kuge in od
teh se jih je 11 zaključilo s smrtjo.
V istem času se je pripetilo tudi 31
slučajev rumene mrlice, za katero je
umrlo v februarju 16 ljudi.

Amnestija na Cubi.

Havana, Cuba, 9. marca. Vseled
amnestije, katero je izdal novi cuban-
ski predsednik Gomez, so sodišča več-
raj izpustila iz raznih zaporov v de-
želi nad 800 kazencev. Med temi
je bil tudi Tomaso Juan Parra, ki
je bil obsojen v štiriletno ječo, ker
je agitiral proti provizoričnej vladi.

Angleščina v Guatemali.

Mexico Ciudad, Mexico, 9. marca.
Iz republike Guatemale se poroča, da
bodo v vseh tamošnjih ljudskih šol-
lah uvedli angleščino kot obligatni
predmet.

Cena vožnja.

S TEMI PARNIKI JE MOŽNO
PRITI ZA VELIKO NOČ
DOMOV.

KRONPRINZESSIN CECILIE

23. marca.

MARTHA WASHINGTON

24. marca.

TEUTONIC

24. marca.

LA SAVOIE

25. marca.

NEW YORK

27. marca.

MARINE WASHINGTON

30. marca.

Koliko velja letos zasedanje kongresa.

ZASEDANJE 60. KONGRESA JE
VELJALO NAŠE LJUD-
STVO \$15.000.000.

V tej svoti so vpoštete plače sena-
torjev in zastopnikov, kakor
tudi drugi izdatki.

SPREJETI PREDLOGI.

Washington, 9. marca. Zasedanje
šestdesetega kongresa je veljalo, ka-
kor se tukaj zatrjuje, najmanj 15
mil. dolarjev. Plače senatorjev in
zastopnikov, njih vožnje, klerki, pa-
pir in druge male potrebščine, bodo
mogoče jedva pokriti s svoto 10 mil.
dolarjev. K temu se pa mora prište-
ti še plače celo vojske vratarjev,
lišniškov, dečkov, čuvajev vspenjač,
stenografov in drugih vslužbencev;
nadalje spada v ta račun tudi kurja-
va kapitola, nočni čuvaji, policija in
tisoč drugih izdatkov, kakor tudi ve-
likanski izdatki za tiskovine. Sena-
torjev je sedaj 92 in zastopnikov
391.

Za vse imenovane izdatke je dobi-
lo ameriško ljudstvo 350 novih za-
konov, kateri so bili sprejeti po kon-
gresu.

Prvo zasedanje kongresa je traja-
lo od 4. dec. 1907. do 30. maja 1908,
dočim je trajalo 1909. od 7. dec.
1908 do 4. marca 1909. V zastopni-
ške zbornice so delali skoraj vsaki
dan v tednu razen nedelj, dočim so
v senatu poslovali kakih pet dni v
tednu.

Temperenčno gibanje v državi New York.

Rochester, N. Y., 9. marca. Tri-
najst mest v countyju Livingston bo-
glasovalo, naj li gostilne še v na-
stale obstoje, ali ne. Temperenčni
store vse, samo da dosežejo svoj na-
men. Ženske in otroci hodijo po uli-
cah z malimi napismi na prsih: "Jaz
ne morem glasovati, glasuj ti za me."
Povsodi se prirejajo veliki
ljudski shodi, pri katerih se agituje
za temperenčno stvar. Gostilničarji
store tudi vse, da se temu postavijo
v bran, vendar so pa preslabo orga-
nizovani, tako, da je izid volitev še
zelo dvomljiv.

Zaupnica jetnikov.

Middletown, N. Y., 9. marca. Šerif
Warner in deputy-šerif Mead, kateri
morata upravljaljati tudi zapore v Del-
hi, sta med jetniki zelo priljubljena.

V imenovanem zaporu je sedaj le 11
jetnikov in ti so priredili zborovanje,
pri katerem so sprejeli jednoglasno
sledenčo resolucijo: "Podpisani, kateri
se sedaj nahajajo v county-zaporih,
kot jetniki countyja Delaware, izre-
kajo tem potom šerifa Warnerja in
deputy-šerifa Meadu iskreno zahva-
lo za izbornu potrebo in dobro
ravnanje z nami." Prepis te resolu-
cije je šerif prilepil na vrata imeno-
vanih zaporov, v katere se sedaj nihče
ne boji iti.

Parnik "General Slocum" se je po- topil.

Parnik Maryland, ki je pred par-
letmi zgorel do vodne gladine, in na
kterem se je tedaj, ko se je imenoval
še General Slocum, pripetila grozna
katastrofa, pri kateri je moralo v
newyorški luki umreti nad 1000 Nem-
cev, se je v South Riverju, Maryland,
potopil. Na parniku je bilo 500.000
komadov opeke, ki je bila namenjena
nekemu stavbenemu podjetju v New
Yorku. Sedanja nesreča se je pri-
petila najbrže vsled tega, ker je bilo
na parniku nakrcane preveč opeke,
tako, da se je dno zadelo ob kako
skalno. Parnik bodo skušali dvigniti.

Meso postane cenjeje.

Atlanta, Ga., 10. marca. Mesar J.
Ogden Armour, kateri potuje iz zi-
mišča v Palm Beachu, Fla., domov
v Chicago, je tukaj naznanil časti-
škim poročevalcem, da bode meso
lotožnje poletje postalo ceneje, kaj-
ti sedanje cene so previsoke, kar je
posledice drage živine. V poletju se
bode pa korana izdatno pocenila in
tako bode tudi živina cenejša.

Zaprti bankarji zasledili poneverjenje.

V PITTSBURŠKIH JEČAH ZAPR-
TI BANKARJI SO PRI PR-
GLEDU KNJIGOVOD-
STVA ZAPOROV
PRONAŠLI DE-
FIKIT.

Dosedaj so pronašli, da primanjkuje
svota \$26.000, ki pa zamore
postati še večja.

JETNIK REIBER.

Pittsburg, Pa., 9. marca. Bankarji,
ki so radi raznih prevar in tatvin za-
prti v tukajšnji Western Peniten-
tiary, so zadnje dneve pregledovali
knjige vodstva imenovanih zaporov
in pri tem so prišli na sled ponever-
jenju, oziroma primanjkljaju svote
\$26.000, ktera pa zamore vsaki čas
postati večja, kajti knjige še niso
povsem po kaznovanih bankarjih in
bankarskih ekspertih pregledane.

Vodstvo imenovanih zaporov je
nedavno ukazalo jetniku Henry Rei-
berju, ki je bil preje blaginčar
Farmers Deposit National banke, ki
je pa sedaj radi prevar, izvršenih v
imenovani banki, jetnik, naj natan-
čno pregleda vse knjige zaporov. —
Reiber se je temu nekaj časa proti-
vil, češ, da sam neče biti za vse od-
govoren, in vsled tega so mu dali na
razpolago tudi jetnika William Mont-
gomeryja, ki je bil preje blaginčar
Allegheny National banke, kakor tu-
di J. B. F. Rinehart, bivšega bla-
giničarja Farmers' and Drivers'
National banke v Waynesburgu, Pa.,
kterih oba sta sedaj jetnika, ker sta
izvršila razne prevare. Vsi skupaj
so potem preiskovali in pregledovali
knjige in v njih pronašli navedeni
primanjkljaj.

O tem so sporočili odboru, ki na-
zoruje zapore. Ker pa wardena W.
Johnsona ni v mestu, so odborniki
sklenili, da počakajo, dokler se ne
vrne, predno se ukrenejo proti nje-
mu potrebni zakoniti koraki. Pri-
manjkljaj je nastal, kakor zatrjujejo
zaprti bankarji, vsled tega, ker je
bilo knjigovodstvo mnogo slabše, ne-
go v onih bankah, v katerih so seda-
nji pregledovali knjig služili in va-
rali. Slednji so znali vsakako bolj-
še varati, kakor ljudje v zaporih,
kajti Rinehart je poneveril, oziroma
ukradel \$2.000.000; Montgomery je
ukradel \$469.000 in Reiber 1 milijon
105.000 dolarjev. Vsi trije so sedaj
zaprti in v ječi jih rabijo za bolni-
ške stražarje v jetniški bolnici.

V imenovanih pittsburskih zaporih
je še več drugih bankarjev zaprtih,
tako, da ima vlada vse polno eksper-
tov na razpolago, ne da bi jim bilo
treba dajati kake pristojbine, kadar
opravljajo svoj prejšnji poklic.

Ponesrečen zrakoplovec.

Los Angeles, Cal., 9. marca. 22
let stari zrakoplovec Lester Elkins
je večraj poletel s svojim zrakoplo-
vom visoko v zrak, nakoč se je spu-
stil proti zemlji. Pri tem ga je pa
veter zanesel na morje in tu je uto-
nil. Pokojnik je bil doma iz San
Antonio, Texas.

Razstrelba smodnika.

Wilmington, Del., 9. marca. Dva
poslopja tovarne smodnika Dupont
Powder Works sta zlelela v zrak.
Jeden delavec je bil pri tem raztrgan
na komade in več jih je nevarno ra-
njenih.

Pretep med delavci.

Med 150 štrajkujočimi anikiimi
krojači in 50 neunijskimi delavci
njihovega poklica je prišlo včeraj na
Bayard St., Williamsburg, Brooklyn
Borough v New Yorku do pretepa,
v katerem je bilo vse polno pretepa-
čev ranjenih. Pretepa so se udeležile
tudi ženske, ktere so bile na strani
unijskih krojačev. Boj je trajal naj-
manj pol ure, nakoč je prišla na lice
mesta policijska rezervna, ki je pre-
tepačje se šifate razglašala z pomočjo
kolov.

Srbija se ne uda avstrijskim zahtevam.

AVSTRIJSKO ČASOPISJE NA-
STOPA STROGO PROTI
SRBIJI, KER NI PO-
VOLJNO ODGO-
VORILA.

Zveza med Črno Goro in Srbijo gle-
de okupacije sandžaka No-
vi Pazar.

POVELJNIK AVSTR. VOJSKE:
FZM. VAREŠANIN.

Dunaj, 10. marca. Srbija je posla-
la odgovor na takozvani ultimatum
toda ta odgovor je tak, da Avstrije
ne more na nikak način zadovoljiti,
ker Srbija izjavlja, da ne more z Av-
strijo direktno obravnavati glede se-
danjega spora, temveč mora vztra-
jati pri svojem sklepu, vsled katerega
je prepustila vse svoje zahteve Rusi-
ji, da jih slednja predloži forumu
vse Evrope, kar naj se zgodi pri po-
sebnih mednarodnih konferenci. Srb-
ski odgovor je dokaj dolg, vendar
pa ne pove drugega nič, kakor ono,
kar je zgoraj navedeno.

Vsled tako zavestnega odgovora
od strani Srbije, kakoršnega Av-
strija ni pričakovala, je zavladal v
Avstriji tak pesimizem, kakoršnega
dosedaj v vladinih krogih še ni bilo
opažati. Pesimizem odseva tudi iz
avstrijskega nemškega časopisja, in
Nene Frene Presse je včeraj z ozi-
rom na to, objavila dolg uvođen el-
anek, v katerem piše med drugim:

"Srbija lahko ugodi ali pa tudi ne
ugodi našim zahtevam. Ona nam
lahko zatrdi, da je dobra sosedka, ali
pa da je sovražna, kajti ona zamore
ravnati, kakor vsaka neodvisna dr-
žava. Vsekako pa mora ravnati od-
krito in ne prikrito. Vsled tega naj
pride iz teme na jasno in potem naj
prevzame svo odgovornost in kon-
sekvence. Postopanje Srbije je sedaj
za Avstrijo najhujšanje vprašanje,
kterega je skrajno potrpežljiva in si
želi miru."

List "Neues Wiener Tageblatt"
piše: —
"Ako Srbija v resnici želi miru,
in ako je resnica, da je akcijska av-
strijskega poslanika Forbacha po-
polnoma spodletela (ultimatum),
potem je treba nastopiti druge kora-
ke, do katerih mora v najkrajšem ča-
su priti."

Resnica je, da je odgovor, katerega
je Srbija poslala včeraj Avstriji
skrajno nepovoljen. Aehrenthalov
mirovni predlog, ni napravil v Sribi
niti najmanjšega vtisa, kajti v
Srbiji so sklenili, da od svojih na-
rodnih koristi nikdar ne odstopijo,
to tem manj, ker srska trgovina ni
tudi malo ni navezana na Avstrijo, in
ako Srbija ne trguje z Avstrijo bo-
de v prvi vrsti le Avstrija trpeti škodo.
Tako se namreč glasi del srskega
odgovora.

V srsbsem odgovoru se tudi po-
vdarja, da je Srbija že preje dolgo
časa vodila trgovinski boj proti Av-
striji, ne da bi jej to tudi malo škod-
ovalo, kajti blago se za dražjo ceno
lahko izvaža v druge kraje. Vsled
tega vztraja Srbija še vedno pri
tem, da se mora Hercegovina podeli-
ti popolna avtonomija, v kar pa
naravno Aehrenthal ne more privoli-
ti, ker bi s tem Avstrijo blamiral
pred vsem svetom.

Cetinje, 10. marca. Med Srbijo in
Črno Goro obstoje še vedno vojaška
zveza in vse je pripravljeno, da na-
stopita obe deželi skupno, kakor se
prične vojna, proti Avstriji. Tukaj
se tudi zatrjuje, da sta Srbija in
Črna Gora sklenili okupirati del
Sandžaka Novi Pazar. Iz Rusije da-
nes ni nikakih vesti.

FZM. VAREŠANIN, avstrijski vojak- ovdja.

Dunaj, 10. marca. Avstrijsko mne-
nje o položaju med Avstrijo in Sribi-
jo je sedaj tako pesimistično, kakor
še ni nikdar bilo. V kolikor je zna-
no, Evropa dosedaj še ni aklenila
posredovati na Dunaju, da tako Av-
strijo prišli privoliti v mednarodno
konferenco. V kaj takega Avstrija z
Nemčijo ne more privoliti, kar bi to
pomenjalo popolni finasno dosežanje
politično.

Velikansko senzacijo je tukaj o-
budilo poročilo, da je bil imenovan
vrhovnim poveljnikom avstrijskega
vojaštva v Hercegovini, Bosni, FZM.
Varešanin, dosednji vojaški povelj-
nik v Dalmaciji, kajti dosednji po-
veljnik vojaštva v Hercegovini, Bosni,
general Winzor, je moral iti v po-
koj. Varešanin je eden najboljših
generalov avstrijske vojske in dober
vojskovodja. Po narodnosti je Hr-
vat, doma iz Like Krbave.

Berolin, 10. marca. V tuk. poli-
tičnih krogih zatrjujejo, da je po-
ložaj med Avstrijo in Srbijo sedaj
bolj zamotan, kakor je bil kedaj po-
preje. Vlada odkrito izjavlja, da je
sedaj še vedno vse odvisno od Ru-
sije, ktera neomejeno vlada sedaj
vso srsbo politiko. Politike ruskega
ministra inostranih del, Izvoljskega
v maozih ozirih sedaj ni mogoče več
razumeti. Skrajno značilno je tudi,
da je ruska gosudarstvena дума
včeraj privolila v dovolitev 23 mil.
dolarjev za izvanredne vojne potreb-
ščine, in da je tem povodom Izvolj-
ski naprosil poslance, naj ne debati-
rajo tem povodom o Srbiji in Av-
striji. Sploh se bode pa ves položaj
razjasnil tekom dveh tednov, kakor
je zatrdil ruski minister inostranih
del.

Položaj je sedaj tak, da je neva-
ren za vso Evropo, kajti nevarnosti
postajajo vsako uro vedno večje.
Srske zahteve je treba pred vsem
razdeliti v dva dela, oziroma v go-
spodarske in teritorijalne.

Danes pride senkat turški mini-
ster inostranih del, Rifat paša, kve-
ri se je mudil dalj časa v Petrogra-
du. Rifat paša bode zboroval z drža-
vnim kanclerjem Buelowom.

Tittoni odstopi?

Rim, 10. marca. Tukaj se zopet
vsestranski zatrjuje, da bode ita-
lijski minister inostranih del Tit-
toni v kratkem odstopil, ker tako že-
li ljudstvo vse Italije, koje se nika-
kor ne more strinjati z Avstriji na-
klonjeno politiko Tittonija. Tittoni
bi že rad preje odstopil, toda v kabi-
netu je ostal le vsled tega, da bi na
ta način ne vplival na ravnokar do-
končane volitve v italijansko poslans-
ko zbornico. S Tittonijem zajedno
odstopi baže tudi italijanski vojni
minister, signor Casana, kar je
skrajno značilno, ako se nvažnje po-
ložaj, ki je nastal med Avstrijo in
Srbijo. Italijansko časopisje piše do-
kak senzacijeono o imenovanju av-
strijskega generala Varešanina av-
strijskim vojskovodjem v Hercegov-
Bosni in komentira to imenovanje s
tem, da povdarja da so še v vsakej
avstrijskej vojni bili Slovani avstrijs-
ki vojskovodje. Tako je bil pri pr-
veji okupaciji Bosne, avstrijski vojs-
kovodja general Filipović, dočim je
vodi avstrijsko vojsko proti Italiji,
Čeh Radecky.

ANGLEŠKO TEKMOVANJE V NEMČIJI.

Hambursko - ameriška parobrodna
družba ne more izplačati
dividende.

Hamburg, Nemčija, 9. marca. Vče-
raj se je vršilo glavno zborovanje
ravnateljev Hambursko - ameriškega
parobrodnega društva in tem povod-
om se je sklenilo, da se za letos ne
izplača nikake dividende. To se je
daj v prvi od let 1894 nadalje, da
imenovana družba ne izplača nikakih
dividend. Še v minoletem letu je dr-
žba plačala po 6% dividende. Čisti
dohodki znašajo v minoletem letu
\$4.000.000, dočim so segali pred dva
mala leta do svote \$6.000.000. Rava-
nelstvo naznanja, da se le težavno
bori proti angleški konkurenci in da
hamburske družbi najbolj škoduje
znana, po angleškej vladi subvenci-
jirana Cunard Line.

Inauguracijo predsednikov bodo pre- ložili.

Washington, 9. marca. Zadnji
snežni vihar, ki je divjal ves dan
inauguracije predsednika Tafta, je
storil tudi nekaj dobrega. Tukaj se
je namreč pričelo gibanje za to, da
bi se nadaljna inauguracije vedno
vršile zadnje sredo v aprilu in ne
več 4. marca, kakor je bilo to do-
sedaj v običaju. Senator Depew iz
New Yorka je že vložil v senatu to-
zadnevni predlog, katerega so odstopili
pristojnemu odseku za kasnejše po-
ročanje o tem predmetu.

Razne novosti iz inozemstva.

NEKOLIKO PODROBNOSTI O
VSPEHNIH ZADNJIH VOLI-
TEV V ITALIJANSKO
POSILANSKO
ZBORNI-
CO.

Velik požar v Turinu; telefonski
promet je ustavljen. Velika
škoda v Avstriji.

RAZNOTEROSTI.

Rim, 9. marca. Pri zadnjih volit-
vah v italijansko poslansko zbornico
so pridobili republikanci in socijali-
sti dokaj sedežev. Najbolj so se od-
likovali pri volitvah socijalisti, zla-
sti pa oni v Rimu in Turinu. Tudi
republikanci so so dokaj napredova-
li. Vlada ima 340 poslancev na svo-
ji strani. Volitve so se skoraj po-
vsodi mirno končale, le v Milanu,
Bologni in Neapol

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
OVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Subscription rates for 1903:
One year, in advance, \$3.00
Six months, in advance, \$1.50
Three months, in advance, \$0.75
Single copies, 10 cents
Advertising rates on application.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venemski dan v praznikih.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
appears every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.
Advertisement on agreement.

Doplati brez podpisa in osebnosti se ne
sprejmejo.
Denar naj se blagovito pošilja po
krajnjem redu.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje naj-
demo naslednjega.

Dopisim in pošiljam naročite naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York City.
Telefon: 4687 Cortlandt

Narodna zavest.

Vesti, ki prihajajo iz Evrope o
konfliktu med Avstrijo in Srbijo, so
vedno take, da so v velikem me-
sebojnem protislovju. Danes se po-
roča, da je mir popolnoma zagotov-
ljen, toda takoj nato pride brz-
javka, ktera poroča, da je vojna ne-
izogibna, kajti Srbija se Avstriji ni-
ti za las ne uda in je poleg tega od-
stopila svoje zahteve Rusiji, ktera
bode sedaj zahtevala vse ono, kar je
zahtevala preje Srbija. Ko pišemo
te novice, je položaj zopet skrajno
resen, kajti, kakor rečeno, zahteva
Srbija, da se skliče mednarodna kon-
ferenca, da se na ta način navedeni
spor poravnava, dočim se Avstrija in
njena jedina zaveznica temu trdo-
ratno upirata, kajti na Dunaju, ka-
kor tudi v Berlinu jim je docela
znano, da se bode konferenca izja-
vila v prid Srbiji, odnosno Rusiji.
Avstrija ne želi, da bi se o Bosni in
Hercegovini razpravljalo pred foru-
mom Evrope, kajti ona smatra to
vprašanje rešenim, dasiravno aneksi-
ja imenovanih dežel še ni priznana.
Iz vseh poročil pa, ki prihajajo se-
daj iz Evrope, je pred vsem jasno
razvideti, da sta Avstrija in Nemčija
popolnoma izolirani, kajti v njih se
Italije kot zaveznice več ne omenja.
Italijanske koristi na Balkanu so
namreč že od nekdaj povsem drugač-
ne, kakor one Nemčije, za ktere mo-
ra Avstrija skrbeti.

Pri vsem tem je pa zanimivo, da
je sedaj ameriško nemško časopisje
prišlo spoznavati in priznavati, da
je napočil čas, v katerem je postalo
slovanstvo gibanje v Evropi vsestran-
sko in da se zapadna Evropa ne bo
zamožla Slovanom več upirati, pa
naj se že sedanji konflikt med Av-
strijo in Srbijo, odnosno Rusijo,
konča kakorkoli.

Tako piše nek newyorški nemški
dnevnik med drugim sledeče:

"Narodno zavedanje je naravna
posledica razmer, v katerih živi ta
ali oni narod, toda narodna misel se
je zamožla razviti še le potem, ko se
je probudila ljudska duša vsled ma-
terijelnih razlogov. To razvidimo
pred vsem, ako si predstavimo n. pr.
vezi, ktere so ovirale vsak napredek
malih nemških držav. Bilo je kon-
cem prve polovice minolega stoletja,
ko so se pričeli ljudje zavedati svoje
narodnosti, tako, da je narodna ide-
ja končno v Italiji in tudi v Nem-
čiji dosegla kar najlepši zmagi, kar
se je zgodilo tudi na račun Avstrije.
Narodno zavednost so nekatere oso-
bnosti, kakor tudi dinastije znale iz-
koristiti v posebne namene, vendar
pa to nima velikega pomena. Vse-
kako pa Cavour, Napoleon in Bis-
marck niso bili oni ljudje, ki so do-
vedli svoje narode do narodne zave-
sti, kajti oni so znali narodno za-
vesti le spretno izrabiti.

"Toda se je rodila tudi ideja zje-
dinjenja vseh Slovanov, oziroma Ru-
sov, Malorusov, Poljakov, Slovakov,
Čehov, Srbo-Hrvatov, Slovencev in
Bolgrov. V kolikor nam je znano,
je sedaj v Evropi najmanj 140 mil-
ionov Slovanov in od teh jih živi
največ v Rusiji, ktereje slede potem
države Avstro-Ogrska, Turčija, Nem-
čija, Srbija, Črna Gora in Bolga-
rija.

"To je torej velika narodna
misel, ktera zamore doseči vse, kar
želi, kakor hitro se zaveda svoje mo-
či, to tem bolj, ker živi manjša po-
lovica Slovanov izven Rusije in ko so
slednji razdeljeni med razne države,
v ktere so takorekto brez vsakih
prav. Priznati se mora tudi, da
povsodi Slovani napredujejo in da so
nektteri kraji, ki so bili preje nem-

ški, sedaj že čisto slovanski. Tako
n. pr. se o Dunaju nikakor ne more
več trditi, da je nemško mesto, kajti
tam živi več Slovanov, kakor v kte-
remkoli drugem avstrijskem slovans-
kem mestu. Čehi nprestano pro-
dirajo v nemške pokrajine, ne da bi
zamožli Nemci to preprečiti.

"Ker je Rusija pred vsem slovans-
ka država, jej je povsem lahko
vpriporiti velikansko vojno, kar se
zamore zgoditi takoj, ko prestane
biti ruska vlada absolutistična. To
se bode v kratkem zgodilo, kajti v
Rusiji vlada vedno bolj ljudstvo, ko-
je se zaveda, da je slovansko. Ako
razmotriva balkanske dogodke iz
tega stališča, potem jih zmoremo
videti šele v pravi luči in potem
nam tudi ni treba več dvomiti, da
bodo imeli v bodočnosti v Evropi
Slovani prvo ulogo, pa naj se že se-
danji avstro-srbski konflikt konča,
kakor mu drago.

"Da Avstrija pri tem ne bode pri-
šla do svojih računov, je samoumev-
no, ako pomislimo in uvažujemo dej-
stvo, da je njeno prebivalstvo po ve-
čini slovansko. Ravno tako samo-
umetno je pa tudi, da se pri tem
tudi jedinemu avstrijskemu zavezni-
ku, Nemčiji, ne bode godilo dobro.
Katastrofi se ni mogoče več izogniti,
tudi ako zamore diplomacija za sedaj
vse najhujše še odvrtni."

Tako piše nemški list, kteremu
moramo pripoznati, da razume polo-
žaj iz pravih stališč.

V varstvo gozdov.

Postavodaja države New York se
bavi z zakonskim predlogom, ktere-
ga namen je poostri vse one odred-
be, ktere naloge je preprečiti goz-
dne požare, ki napravijo vsako leto
jako veliko škodo. V deželi, v
kteri so gozdni požari vsako leto,
oziroma vsako poletje takorekto na
dnevnom redu, so taki zakoni pre-
potrebni in to so previdni ljudje že
dalno videli. Ako se uvede stroge
odredbe proti lahkomisljenemu rav-
nanju z ognjem, se s tem brezdvom-
no mnogo doseže in prepričilo obilo
škodo. Ker pa, kakor je dokazano,
store železnice v tem pogledu naj-
večjo škodo, je treba, da skrbje obla-
sti pred vsem za to, da se bode že-
leznične ravnele po novih odredbah.
Že danes se lahko trdi, da postanejo
gozdni požari manjši in da se jih
sploh toliko več ne pripeti, ako skrb-
je oblasti za to, da se železnice rav-
najo natančno po obstoječih predpi-
sih. Kakor hitro se to zgodi, bode
tudi ljudstvo samo pazilo na to, da
si ohrani svoje gozde.

Več nego z vsemi predpisi in za-
koni, ktere se pri nas šestokrat zlo-
rablja proti povsem nedolžnim oso-
bam, se pa zamore doseči s pravilno
vzgojo. Glede tega se zamore mnogo
doseči v šoli, še več pa v praktični
šoli življenja. Veliko bi koristilo
tudi, ako bi se pri vsakoletnih veli-
kih razstavah, ki so pred vsem po-
svečene takozvanemu naravnemu
športu, podučevalo množico, kako se
zamore preprečiti gozdne požare.
Dosedaj se takih prilik za podučev-
anje v gozdarstvu in varovanju
gozdov sploh še nihče ni poslužil,
niti oblasti, niti zasebniki. Mesto,
da se vsako leto izdajo velike svote
za razna znanstvena pripravljavanja,
in mesto da se vsako leto prirejejo
velika predavanja raznih gozdarst-
venih uradnikov in prijateljev gozda,
bi bilo mnogo bolj umetno, da se vrše
redno vsako leto po vsej deželi ljud-
ska predavanja o čuvanju gozda. Pri
nas je reklama razvita bolj, nego
v kterejkoli drugi deželi na svetu,
toda za reklamo v svrhu čuvanja
gozdov se dosedaj še ni ničesar sto-
rilo. Ako se na primer opusti go-
vora, kteri se vrše v dragih hotelih
vsako nedeljo in pri kteri se raz-
pravlja o čuvanju gozdov, bilo bi
mnogo boljše, ako bi se pričela
ljudska predavanja o tem vprašanju,
h kteri bi na primer nikakor ne
bilo treba prihajati iz oddaljenih
krajev, kajti predavanja bi se lahko
vršila s pomočjo potovalnih učite-
ljev, koji bi lahko obiskali vse kra-
je v državi. Ako se hoče na tem
polju kaj doseči, potem je treba
iskati ljudstvo, ne pa čakati, da bi
ljudstvo iskalo one ljudi, ki se za-
nimajo za to, da se ohranijo naši
gozdi.

Umor v spanju.

Beaver, Pa., 8. marca. Vdova Ma-
ry McKee, se je danes jutraj ob 4.
uri probudila in ugledala, da stoji
kraj njene postelje William G. Wil-
ner. Nedobrodošli obiskovalec je bil
namreč v njo zaljubljen in dasiravno
mu je že večkrat izjavila, da ga ne
mara, ni hotel odnehati. Ko mu je
tudi sedaj dejala, da ga ne more lju-
biti, je enostavno vzel iz žepa re-
volver in pogladi štiri strelivke v
njeno glavo, nakar je izpraznil ste-
klenico strela in se vrhu tega še
ustrelil. Ranjeno vdovo so prepeljali
v bolnico, toda le malo je upati, da
bi ostala pri življenju.

Z železno pestjo na Slovane!

Praga, 17. februarja.

V vsi češki javnosti vlada nepo-
pisno razburjenje radi persekucij, ki
jih je vlada uvedla proti češko-radi-
kalni stranki. Splošno se zatrjuje,
da je vlada samo zategadelj zaklju-
čila državnozbornsko zasedanje, da bi
mogla postopati proti nji neljubim
češkim radikalcem.

Policija nadaljuje z vso vneto
svoje večerjati prieto delo. Danes je
izvedla hišno preiskavo zoper pri-
znalnih pristalov češko-radikalne
stranke.

Med drugim je policija vnovič iz-
vršila hišno preiskavo pri stranki-
nem blaginiku Králu in pri članu
izvrševalnega odbora Kondi.

V Vysokem Mytu je prišla sodna
komisija v tiskarno, ki je last po-
slanec Klofáča, ter izvršila hišno
preiskavo, pri kteri so zaplenili več
važnih spisov, ki so jih takoj odpol-
sali na praško kazensko sodišče.

Komisija je zlasti iskala letake,
s kterimi je poslanec Klofáč orga-
niziral demonstracije na Češkem ter
pozival na bojkot proti Nemcem.
Klofáč je bil danes zaslišan pri ka-
zenskem sodišču v Pragi. Dolže ga
da je s svojoročnimi pisanimi, na boj-
kot nemškega blaga pozivajočimi
letaki provzročil bojkotno gibanje.

Poslanec dr. Baxa se je brzjavno
obrnil na češkega ministra dr. Žáčka
z energičnim protestom proti vpri-
zorjeni gonji zoper češko-radikalno
stranko.

Okrožno sodišče v Plznu je uvedlo
kazensko preiskavo proti poslanec
Freslu radi zločina javne nasilno-
sti in razžaljenja veličanstva, kteri
zločin je baje zagrešil dne 2. decem-
bra, ko se je proglasil preki sod v
Pragi.

Poslanec Choc priobčuje v "Če-
škem Slovu" poslano, v kterem na-
glašja, da je policija pri hišni pre-
iskavi na njegovem stanovanju za-
segla brošuro "Vojnske naloge češke
politike", ki je izšla pred leti, ne da
bi bila zaplenjena.

"Češko Slovo" javlja, da policija
najstrožje pazi na vse shode in ma-
nifestacije češko-narodne stranke.
Objednem priobčuje oklice na stran-
kine zaupnike, v kterem jih poziva,
naj pazijo na korešpondenco in naj
vse važne spise pošljejo strankine-
mu tajništvu, ker ima preiskava, na-
perjena proti stranki, namen, da iz-
navidezno sumljivih pisem konstrui-
ra veleizdajniško akcijo.

V Novih Benatkih so dobili člani
češko-narodne mladeniške organiza-
cije pozive k sodišču, ker se jim je
povedalo, da se je proti njim uvedla
kazenska preiskava radi protivojaske
propagande.

V vladnih krogih zatrjujejo, da
je državno pravdišče dobilo v ro-
ke celo vrsto kompromitujočih spi-
sov, ki več nego dovolj dokazujejo
državi nevarno delovanje češko-na-
rodne stranke. Državno pravdišče
je poverilo naloge, pregledati zaple-
njene spise petim preiskovalnim so-
dnikom.

Vsi ti sodniki urejujejo stvari z
največjo hitrostjo, da bode mogoče
že v nekaj dneh zaslišati nekatere ob-
dolžence in pričte. Po sklepu pred-
preiskave se dvigne obtožba proti
voditeljem in agitatorjem češko-na-
rodne stranke radi zločina veleizda-
je, razžaljenja veličanstva, ščuvanja
proti drugim narodnostim itd.

Tem vestem nasproti izjavlja po-
slanec Klofáč: Češko radikalna
stranka, njeni poslanci in pristalci
imajo čisto vest, ker pri vseh svojih
akcijah niso nikdar prekršili noben
obstoječih zakonov. Vso akcijo po-
leije in sodišče so provzročili policijski
voluhni. Z mirno dušo pričaku-
je uspeha sodne preiskave, ki ne
more spraviti na dan ničesar, kar bi
nas moglo obremeniti.

Ker so poslanec Václavu Klo-
fáču razširjene napačne vesti, pripo-
minjamo, da je Klofáč leta 1887 kot
19letni mladenič končal gimnazijske
študije z maturo. Nato je bil eno-
letni prostovoljec. Napravil je čast-
niški izpit. Ker ni hotel podpisati
političnega reverka, ni bil imenovan
za častnika. Prvič je bil izvoljen v
državni zbor leta 1901. Klofáč je
izstanovitelj češke narodno-socijalne
stranke.

DOPISI.

Wick Haven, Pa.

Dragi gospod urednik:—
Bral sem v "Glasu Naroda", da
je Mariji Sladič mož umrl in da je
v velikem siromastvu, ker ima male
otroke in pa ker je brez denarja.
Valel tega sem tudi jaz obiskal ro-
jake in vam tem potom pošiljam \$5,
ktero svoto so darovali sledeči ro-
jaki: po 50¢: L. devit Dvornšek,
Anton Kraševic in Ignacij Flus; po
40¢: Zmagoslav Hribar, Josip Škaf-
ar in Josip Sladič; 30¢: Bartol Hri-

bar; po 25¢: Serafino Sartori, Ru-
dolf Hribar, Alojzij Knava, Marko
Kovač, Fran Hribar in Ignacij Flus;
skupaj \$5, ktere naj se pošljejo Ma-
riji Sladič.

Josip Sladič, nabiralec.

Blackburn, Pa.

Dragi mi Glas Naroda:—
Iz tukajšnjega kraja nimam kaj
veselega poročati. Z delom v premo-
govih rovih gre tukaj slabše, kakor
preje, toda kljub temu prihaja še
vedno mnogo ljudi iz Evrope, ki pa
morajo običajno dolgo časa čakati,
predno dobe delo.

Pred nekoliko dni so se tukaj
pripetile tri nesreče, o kterih se v
Glasu Naroda še ni poročalo. Dne
24. februarja je ubilo našega rojaka
Antona Rebola iz Pernič pod Šmar-
no goro, kjer ostavlja očeta, mater
in jedno sestro. Bil je namreč tako
nepreviden, da je šel po železniškem
tiru, ko se je pripeljal iz West New-
tona semkaj. Vlak ga je povozil ta-
ko, da je bil v par sekundah mrtev.
Pokojnik ni bil član kakega podpo-
rnega društva. Njegovo truplo je že-
leznična nekam odpeljala, toda nam ni
znano, kam.

Druga in tretja nesreča se je pri-
petila dne 27. febr. in sicer 10 minut
daleč od tukaj. Tam so našli ubita
nekega Madjara in nekega Poljaka.
Dosedaj še vedno ni dognano, ju je
li vlak povozil, ali ju je kedo ubil.
Pozdrav!
Ivan Kosce.

Lebanon, Pa.

Cenjeno uredništvo:—
Iz našega kraja menda še niste
prejeli kakega dopisa in radi tega
sem uverjen, da natisnete tel par
vrstic, s kterimi sporočam rojakom,
da gre tukaj z delom do ro, kajti o
počivanju ali takozvanem "štap-
anju" dosedaj tukaj še ne vemo. Slo-
vencev tukaj ni, pač pa mnogo Ma-
djarov, Srbov in Rumunov.

Nedavno je pa prišel semkaj nek
Slovenec, imenom Ivan Musič, doma
iz Adlešič na Kranjskem. Bil je si-
romak in ker je prošil mojega očeta,
da mu najde delo, mu je oče tudi ta-
ko drugi dan preskrbel zaželjeno de-
lo in zašluzek. Delo je bilo lahko in
plačano od komada. Pri nas je ostal
kake tri mesece, dokler mu ni perje
zraslo. Potem je pa vzel denar, kar
ga je zaslužil, ter neznano kam od-
šel, ne da bi plačal stanovanje in
hrano. Rojake svarim, da se ga ču-
vajo, ker ni izključeno, da bode tudi
drugod postopal po navedenem na-
činu.

Pozdrav rojakom in rojakinjam!
Rudolf Kočvar.

San Francisco, Cal.

Dragi gospod urednik:—

Prosimo, da priobčite tel par vrstic,
da naznanim rojakom, kako je tukaj
z delom. Semkaj ne svetujem roja-
kom hoditi, ker se zelo težko delo
dobi, kajti kriza še vedno tukaj kro-
ži. Jaz osobno še dosedaj se ne ma-
rem pritožiti, ampak vidim drugi na-
rod, ki se sprejaha brez posta po
ulicah.

Pozdrav Slovence in Slovenkam!
Luka Fr., naročnik.

San Francisco, Cal.

Dragi gospod urednik:—

Prosimo, da priobčite tel par vrstic,
da naznanim rojakom, kako je tukaj
z delom. Semkaj ne svetujem roja-
kom hoditi, ker se zelo težko delo
dobi, kajti kriza še vedno tukaj kro-
ži. Jaz osobno še dosedaj se ne ma-
rem pritožiti, ampak vidim drugi na-
rod, ki se sprejaha brez posta po
ulicah.

Pozdrav Slovence in Slovenkam!
Luka Fr., naročnik.

V STARO DOMOVINO SO SE PO-

DALI:

Fany Zabret iz New Yorka v Dom-
zale; Josipina Smrtnik iz New Yorka
v Trst; Peter Borata iz Brews-
ter, N. Y., v Zagreb; Ivan Papa in
Roman Jevan iz Altoona, Pa., v Se-
verin na Kolpi; Marija Makfo z o-
troci iz Cleveland, Ohio, v Cerknico;
Franjo Marešič iz New Yorka v Re-
ko; Fran Gorenje iz Milwaukee, Wis.
v Cerovec; Ivan Krevis iz Milwa-
ukee, Wis., v Trebnje; Anton Majkele
iz Chicago, Ill., v Logatec; Anton in
Marija Ule iz Indianapolis, Ind., v
Cerknico; Alojzij Vidmar iz Cla-
ridge, Pa., v Zatično; Marija Brani-
selj iz Barberton, Ohio, na Rakek;
Andrej Kojek iz Allegheny, Pa., v
Bučno vas; Marija Pajnič iz Mobile,
Ala., v Gerovo; Josip Kostanjevec iz
Sheboygan, Wis., v Mirno peč; Ivan
Gerdin iz Little Falls, N. Y., v Pod-
lipo; Josip Ule iz Richmond, W. Va.,
v Lož; Jurij Klemenčič iz Virden,
Ill., v Toplice; Ivan Okrošek iz Tho-
mas, W. Va., v St. Rupert; Alojzija
Urbanija z otrokom iz West Newton,
Pa., v Domžale; Ignacij Adler, Ivana
Košir, Fran Vidmar, Anton Veget in
Fran Rovšek iz Cleveland, Ohio, v
Ljubljano; Martin Brajdčič iz Cleve-
land, Ohio, v Karlovec; Fr. Jaklič
iz Herminie, Pa., v Kočevje; Jakob
Starčevič, Ivan Radosevič in Anton
Starčevič iz Gallup, N. Mex., v Lič;
Jakob Glažar iz Trinidad, Colo., v
St. Peter; Josip Kure iz Prescott, Ariz.,
v Gorico; Anton Rupar iz Milwa-
ukee, Wis., v Krško; Tomaž
Pire iz La Salle, Ill., v Gornji grad;
Jurij Kezele iz Gallup, N. Mex., v
Delnice.

Vai ti potniki so kupili parohod-
ne listke pri tvidri Frank Sakser
Co., 82 Cortlandt St., New York.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. K., Little Falls, N. Y. Carina
za uvoz žepnih ur znaša 40% vred-
nost; to velja tudi o stenskih urah.
V ostalem so pa ameriške ure mno-
go boljše, kakor evropske. — Ako
ima kdo prvi papir šest let, dobi
lahko drugega; seveda je boljše, ako
si nabavi svedoke, da je ves čas bi-
val v Zjedinenih državah. Ako ni
bival vedno v kakem kraju, naj si
nabavi svedoke iz dotičnih krajev,
kjer je bival, kar se zamore zgoditi
potom affidavitov, koji potrjujejo
šestletno dobo njegovega bivanja v
Zjed. državah. — Gramatiko, oziro-
ma "Angleščino brez učitelja" do-
bite pri tvidri Frank Sakser Co. za
40 centov. — Ko se vzame potni list
za inozemstvo, se mora navesti, ko-
liko časa se namerava muditi v ino-
zemstvu. Po dveletnem bivanju se
je treba zglasti pri našem konzulu
glede podaljšanja. — Kedor ima
prvo listino, še ni državljan republi-
ke, ampak one dežele, iz ktere pri-
haja. — Knjižico odpošljemo.

POZDRAV.

Pred odhodom v staro domovino
pozdravljam iz obali Atlantika vse
prijatelje in znance v Zjed. državah,
posebno pa one v Imperial, Pa., ka-
kor Ivana Miklavčiča in Martina
Mlatkoviča, ktera sta me pri odho-
du od tam spremlila na kolodvor. Ži-
vili! Na svidanje!
New York, 9. sušca, 1909.
Mihael Knifele.

POZIV.

Po naši okolici nekdo raznaša po
noči pisma, v koje stavi čike. Zato
ga opozorim, naj preneha in naj iste
sam počika, ker v krizi so dobri.
F. Debeve,
Ashtabula Harbor, O.

NAZNANILO.

Društvo sv. Alojzija št. 36 J. S.
K. J. v Conemaugh, Pa., ima svojo
redno sejo vsako tretjo nedeljo v me-
secu. Društvenike opozarjam, da bi
se istih v polnem številu udeleževali
ter tudi redno donášali svoje meseč-
ne prispevke, ker drugače društvo ne
more obstati v pravem redu zaradi
prevelikega števila bolnih bratov. Se-
ja pride, pa še skoraj ne sprejmemo
toliko denarja, da bi assessment pla-
čali na Jednoto. To je zanikrno,
ker komaj četrtina društvenikov pri-
de k seji. Bratje, tako nikakor ne
moremo naprej, društvo mora prepa-
sti. Torej žrtvujte se malo za svo-
je društvo! Če se pa kteri zaradi
oddaljenosti ali dela ne more seje
udeležiti, naj vsaj svojo mesečnino
pošlje po svojem zanesljivem sobratu
ali isto pošlje odboru. Ako še to ne
zadostuje, se suspendira vsak član,
kteri za dvakrat dolguje. Torej po-
zor!
Ivan Potokar, I. tajnik.
(10, 12, 15, 3)

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom širom Amerike
naznanjam žalostno vest, da se je
dne 8. marca ponesrečil naš priljub-
ljeni rojak
IVAN OMERZU.
Zjutraj je šel zdrav in čil na delo v
jamo in že ob 9. zjutraj prinesli so
za ponesrečenega iz jame. Telefo-
nično pozvani zdravnik ukazal ga je
odpeljati v bolnico, kjer je čez 35 mi-
nut v Gospodu zaspal, akoravno je
zdravnik izjavil, da bode v dveh te-
dnih okrevaj. Poklicali smo sveda
tudi takoj duhovna, pa je bilo že
prepozno.

Ranjki je bil star 46 let, še samer
in zapašča v starem kraju očeta, ma-
ter, dva brata in dve sestre. Bil je
vsem rojakom zelo priljubljen, ker
bil je zelo skrben in miroljuben. Pri-
meni je bil na stanu in hrani 6 let
ter vsakokrat vse pravočasno in po-
šteno plačal. Prihranjen denar ima
v tukajšnji banki in kaci 800 gol-
dinarjev in v ljubljanski hranilnici.
Ranjcega bodedo pokopali na tu-
kajšnjem katoliškem pokopališču.

Bodi mu lahka tujja zemlja!
Greensburg, Pa.

Josip Kebe,

žalujoči prijatelj.

SLOVENSKI KROJAČI

se priporočamo rojakom v izdelova-
nje možkih oblek tu in po vsem
okrožju. Čistimo moške in ženske
obleke vse po zmerno nizkih cenah.
John Teran Company,
Aurora, Minn.
(24-2 — 21-3 6x v sred)

Kje je NEŽA PIRŠ? Doma je iz
Kamnika, Kranjsko. Pred enim le-
tom je prišla v Ameriko in se na-
selila nekeje na zapadu. Prosim
cenjene rojake, če kdo ve za njen
naslov, naj mi ga blagovoli nazna-
niti, ali naj se pa sama javi. —
Martin Frigel, 96 Stagg Street,
Brooklyn, N. Y.
(9-10-3)

Slovensko katoliško

za Zjedinjene države Severne Amerike
Sedež: Forest City, Pa.

Ustanovljeno dne 31. januarja 1903 v državi Pennsylvania

ODBORNIKI:

Predsednik: ALOJZIJ ZAVERI, P. O. Box 374, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, West Mineral, Kan.
I. tajnik: IVAN TELBAN, P. O. Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OŠTIR, 1143 E. 60th St., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, P. O. Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

MARTIN GERÖMAN, predsednik porotnega odbora, Weir, Kan.
KAROL ZALAR, I. nadzornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
FRAN KNAPELJC, II. nadzornik, 909 Braddock Avenue, Brad-
dock, Pa.
FRAN ŠUNK, III. nadzornik, 50 Mill St., Luzerne, Pa.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

PAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odbora, Weir, Kan.
JOSIP PETERNEL, I. porotnik, P. O. Box 95, Willock, Pa.
IVAN TORNIO, II. porotnik, P. O. Box 622, Forest City, Pa.
Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 607,
Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

PRISTOPILI

K postaji št. 15 v Huntingtonu, Ark., Matija Babie star 22 let, Ju-
rij Štimac 21 let.
K postaji št. 18 v Flemingu, Kansas, Ivan Tratnik 17 let.
K postaji št. 21 v Little Falls, N. Y., Matija Bevanda 20 let, Štefan
Grubičič 39 let.
K

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

FRANK MEDOS, predsednik, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
IVAN GERM, podpredsednik, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
GEO. L. BROZICH, glavni tajnik, P. O. Box 424, Ely, Minn.
MAKES KERZISNIK, pomožni tajnik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
IVAN GOVŽE, blagajnik, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, Cor. 10th Ave. & Globe St., So. Lorain, O.
IVAN PRIMOŽIČ, drugi nadzornik, P. O. Box 641 Evelth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, tretji nadzornik, 115 — 7th St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZISNIK, Predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
IVAN N. GOSAR, drugi porotnik, 5312 Butler St., Pittsburg, Pa.
IVAN MERHAR, tretji porotnik, Box 96, Ely, Minn.

Vrhovni sodravnik, DR. MARTIN J. IVEK, 711 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Krajerna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe udov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Densarne pošiljate naj pošiljajo krajerna društva na blagajnika: JOHN GOUZE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevskih društev naj pošiljajo duplikat vsake pošiljate tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevskih društev ali posameznikov naj pošiljajo na predsednika porotnega odbora: IVAN KERZISNIK, Box 138, Burdine, Pa. Pridejani morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

V Ameriko. Dne 16. februarja se je z južnega kolodvora v Ljubljani odpravila v Ameriko 68 Slovencev in 9 Hrvatov.

Prijeti goljufici. Nedavno sta prišli v neko ljubljansko trgovino dve "gospodični" ter rekli, da sta pooblaščenici po neki ugledni trgovčevi soprog si izbrati več perila za neveste. Dotična gospa sicer res kupuje pri navedenem trgovcu, a ta je bil tako previden, da je naročnici filio odpravil, zadevo pa takoj naznanil policiji. Na to sta šle goljufici v neko drugo tako trgovino in zopet zabavale finega blaga na ime poprejšnje gospe. Tudi tu je njima izpodletelo. "Tretjič gre rado" pravi pregovor, a tu se ni uresničil. Tretja se je navihankama posrečilo, ker sta bili že bolj previdni. Privedeta do tretje moderne trgovine. Tu pa ena posčka zunaj, druga gre pa notri ter vzame za se omenjeno damo na izbero pet bluz v vrednosti 48 K, češ, da bode šla gospa zvečer na neki ples, pa nima pripravne bluze. Trgovce ji je naglo postregel, a iz previdnosti poslal za njo svojo uslužbenko. Ko je goljufica zapazila nastavljen past je izginila z bluzami v neko hišo in nje bilo več najti. Sedaj ko sta bile z bluzami preskrbljeni, je bilo potreba preskrbeti še za želodec, in sicer ni bilo doma niti speerijskega blaga, niti slaščice, katere morajo gospodične s takimi bluzami vendar imeti pri rokah. Obdržali sta prejšnji sistem. Na ime neke druge trgovice sta vzeli v neki speerijski trgovini za 40 K speerijskega blaga, v neki drugi pa jima je spodeltelo. Na ime ravnoiste trgovice sta potem vzeli v neki slaščičarni za 17 K slaščice in tako je bilo vsega dovolj. Ko je policija po takojšnjem zasledovanju poizvedela, da stanujeta lahkoživki brčkone v zeleni jami, je obvestila o tem oročništvo v Vodmatu, katero je na to obe izsledilo in aretovalo v obeh slaboglasnih, brezposelnih služkinj Terezije Centove in Jožefe Mejakeve. Pri hišni raziskavi so se našle le bluze, drugo pa sta bile že vse razpečale. Ni izključeno, da sta navihanki tudi drugod na ta način pogoljufali in naj se odškodovane stranke zglašijo pri policiji ohradno pri deželnem sodišču.

Palača kreditne banke. Kakor se poroča, si namerava "Ljubljanska kreditna banka" zgraditi lastni dom, odgovarjajoč vsem modernim zahtevam. V ta namen namerava banka kupiti od mestne občine veliko stavbišče na voglu dunajske in Franca Jožefa ceste, kjer stoji staro vojaško ohrbovališče. Ta prostor meri nad 3000 kvadratnih metrov ter ima krasno lego v središču mesta. Projektovana palača Kreditne banke bo krasno trinadstropno poslopje, v čigar pritličju se bodo nahajale bančne pisarne, elegantna kavarna in razni trgovski lokali. Velika, moderno urejena bančna dvorana se zgradi v dvorličnem traktu. Novo poslopje, za katero izdeluje načrte arhitekt Kránský v Pragi bo največja zgradba v Ljubljani; glavna fronta bo dolga

54 metrov, stranski fronti (ob Franca Jožefa cesti ob novi cesti, ki bo vodila od Dunajske ceste do Tomaznovih ulic) pa po 35 metrov. Stavbeni stroški so proračunani na poldrug milijon kron. Kakor slišimo, se bo z gradnjo pričelo že letošnjo pomlad.

Pod vlakom je hotel storiti smrt 36letni Anton Merkel iz Vel. Žabej na Vipavskem in sicer v četrtek, dne 1. febr. Vrgel se je namreč na železniški tir vipavske železnice. K sreči je strojevodja opazil nesrečno ža še v pravem času. Videl ga je, ko si je slačil jopo in potem se vrgel na tir. Koj je ustavil vlak in železniški stroj, oziroma snežni plug, ki je v osprejdnji stroja pritrjen, je Merklela že parkrat naprej porinil in mu raztrgal jopo. Spravili so ga v železniški voz. Med potjo ni govoril nič. Šele v Gorici je prišel k zavesti, kjer ga je takal že voz z usmiljenim bratom. Prepeljali so ga seveda v bolnišnico. Namenjen je bil v Gorico k zdravniku. Med potoma mu je duh otemnel in v takem položaju je hotel v smrt.

Most čez Kolpo pri Brodu je hrvaška deželna vlada za vozni promet zaprla, ker je most v tako slabem stanju, da se utegne porušiti. Še letos se zgradi nov most, h kateremu prispevata Hrvaška in Kranjska.

PRIMORSKE NOVICE.

Usnje je ponujal čevljarjem v Gorici neki Godnik iz Trsta. Prepričal je čevljarja Josipa Gorjupa, da je usnje dobro in jako po ceni. Poslal mu je precej usnja, katero je Gorjup prodajal drugim čevljarjem. Kar nenadkrat pa je izvedel po policiji, da je isto usnje bilo ukradeno iz Trsta, ter da je prodajal ukradeno blago. Godnika so zopli.

Tujcev je bilo v Gorici lanske leto 20.596; med temi iz Nemčije 660, iz Angleškega 102, s Francoskega 195, iz Rusije 79, iz Amerike 7, iz Italije 4415.

Poskušeni samoumor v gostilni. V nektržaški gostilni v ulici Via Chia-ciera je potegnil nenadoma med gosti za mizo sedeči A. Visjak, kotlarski pomočnik, iz žepa samokres, ga nastavljal na prsi in se hotel ustreliti. V zadnjem trenutku mu je izbil orožje iz roke njegov sosed, nakar so poklicali stražnike, kateri so odvedli v zapor. — Vzrok poskušene samomora ni hotel povedati. — Ko se je pomiril, so ga zopet izpustili.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Dobro kupčijo je napravil 16. febr. nek neznanec v Mariboru. Elegantly opravljen je obiskal par modnih trgovin, kupil kake malenkosti, kakor par nogavic, žepne robce i. dr. Plačeval je vedno z bankovci in pri blagajni med medvajanjem umno zapredel v pogovor dotično blagajničarko, tako, da ona ni opazila, da je tujec odnesel kupljeno robo, odšteti drobci in še bankovce povrhu — vse zastoj. Smrtna kosa. Umrla je na Bregu pri Celju Marija Radej. Povila je pred kratkem dvojčke. — Pri Celju je umrla J. Sanderly, sestra bivšega župana Rakuša. — V Vuzenici je umrl umrl veleposestnik Bruderman. — Umrl je v Gradcu ravatelj drž. železniškega urada Avg. Rabecwicz

"pl." Zubkowski. — Umrla je na Vranskem 81 let stara Frančiška Musi, mati duhovnov Jožefa in Alojzija Musi.

Virantov hotel v Žalcu je kupila na dražbi neka nemška hmeljarska tvrdka iz Žatca na Češkem.

Hans "Woschnagg" — kandidat. Hans Woschnagg, bivši "Sokol" in sedaj nemški tovarnar usnja v Soštanju, je postavil za nemškega kandidata za drugi deželnozbornski mandat v mestnem okraju Celje. Ta mestni okraj obsega Celje, Laško, Sevnico, Breznice, Vojnik, Vitanje, Velenje in Soštanj. Učitelj meščanske šole Aistrich je izjavil pri zborovanju, da vzdrži svojo kandidaturu.

Posledica anonimne ovadbe. Po časopisjih je krožila vest, da je narodni gostilničar v St. Petru v Savinski dolini gosp. Šribar svojega hlapca udaril do smrti, da je bil zaprt itd. Ta vest je izvirala iz anonimne ovadbe, a je neresnična. Dotični hlapec se je namreč sam obesil.

HEVATSKE NOVICE.

Oropana kmetica. Dne 16. febr. je došla kmetica Eva Ivačević iz Martince, okraj Čazma na Hrvaškem v Zagreb. V neki znani ji hiši na llici je hotela prositi za prenočišče. Po poti sreča jo pa neka tuja ženska, ogovori in med daljnim pogovorom spremlja jo po llici povabi, če hoče pri njej prenočiti. Rekla je, da je postrežkinja pri raznih zagrebških rodbinah. Kmetica je bila zadovoljna, in ji sledila skozi vodovodno ulico do vojaškega skladišča. Tu jih ustavi nenadoma neki tuj muž, ter napade najprvo spremljevalko kmetice, katero je pa takoj izpustil, ko mu je objubil, da mu da desetico za pivo. Na to se je lotil kmetice, jo vrgel na tla ter ji zamahnil usta. V tem trenutku pa seže dozdevna postrežkinja kmetici v žep, vzame denarnico s 121 kronami in še neizplačano menjico glasečo se na 146 kron, se kmetici zabavi za lahkoverno zaupnost in skupno z napadalcem — s katerim sta bila seveda dogovorjena — zbeži. To je že drugi podoben slučaj, ki se je zgodil v Zagrebu, kjer so se menda lopovi tako razmnožili, da skoro lahko tekmujejo v svoji zvižanosti in prednosti z velikomestnimi navihanci.

Tragedija ljubezni. Neki Ivan Poltnar iz Broda na Hrvaškem se je splazil v noči 12. do 13. svečana v stanovanje zasebnice Lne Volarevičeve, ter jo spečo ustrelil. — Mislil je, da je že mrtva, je ustrelil tudi sebe, ter obležal na mestu mrtve. — Ana Volarevič je dobila sicer težko rano v prsi, toda gotovo še okrevla. Vzrok zločina je iskati v jezi Poltnarjevi, ker mu Volarevičeva ni hotela vrati ljubezni, katere je je prosil.

V smrt na vislicah so obsodili v Mitrovici Konrada Blaša, ki je novembra meseca lanskega leta v Ležmiru s sekiro ubil iz zasede tovariša delavca Lazo Lončarja. Morilec je priznal svoj zločin. Smrtno obsodbo je poslušal apatično.

"Kepenška stotnika" v Gorah na Hrvaškem. Gore pri Petrinji sta te dni počastila dva tajna agenta v veleizdajski aferi. Župan Ožbolt jima ni zaupal ter ju dal zapreti in preiskati. Iz delavskih knjižice izhaja, da sta hotela preiskovati gorske hiše Gregor Štruc in Kristof Skrubu, oba s Štajerskega. Gospod "inspektor" Skrubu je dobil osem dni zopora, njegov "tajnik" Štruc pa pet dni.

Veleizdajnik Srb Rebrač, ki je v zagrebških zaporih, se je sprl z jetniškim paznikom, kateri ga je med

prepirom s ključni udaril po glavi in precej poškodoval.

Strela je udarila skozi dimnik. V okolici Šebenika v hiši Milana Panjkote so sedeli ob ognjišču v nedeljo zvečer štirje delavci, se pogovarjali in pili žganje. Nakrat udari strela v dimnik, švigne navzdol proti ognju in opee vse štiri tako močno, da so brez zavestne morali odpeljati v bližnjo bolnico, ter je malo upanja, da bi okrevali.

BALKANSKE NOVICE.

Simpatije vse javnosti so na strani Srbije. Petrograd, 17. febr. Z ozirom na vesti o predstojeci okupaciji Srbije po Austro Ogrski piše "Novoje Vremja", da bodo Srbi v slučaju vojne prišli na pomoč ruski, italijanski, angleški, francoski, da celo bolgarski in turški prostovoljci, ker je znano, da uživa Srbija v borbi proti Austro-Ogrski prav tako simpatije vsega sveta, kakor žrtve potresne katastrofe v Sicihiji in Kalabriji.

NAŠI ZASTOPNIKI

kteri so pooblaščenici pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

San Francisco, Cal.: Ivan Stariha. Za Denver, Colo., in okolice: R. B. Dergance, Stockyards, Denver. Pueblo, Colo.: Peter Čulij. Indianapolis, Ind.: Alojzij Rudman.

Waukegan, Ill.: Fran Petkovič. Chicago, Ill.: Mohor Mladič. Depue, Ill.: Dan. Badovinac. South Chicago, Ill.: Josip Kompara.

La Sale, Ill.: Mat. Komp. Calumet, Mich.: M. Grahek, Mat. Pavel Schallitz.

Calumet, Mich. in okolica: Ivan Šutej.

Iron Mountain, Mich. in okolice: Marko Badovinac.

Chisholm, Minn.: K. Zgone, Bx 313.

Hibbing, Minn.: Ivan Povše.

Ely, Minn.: Ivan Govže.

Evelth, Minn.: Jurij Kotze.

Kansas City, Mo.: Ivan Kovačič in Ivan Rahija.

St. Louis, Mo. in okolica: Frank Skok, 2838 Lyon St.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobe.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Čokarek.

Little Falls, N. Y.: Fran Gregorka.

West Seneca, N. Y.: Jovan Milič.

Cleveland, O.: Frank Sakser Co.

William Sittar in Mat. Pečjak.

Oregon City, Ore.: M. Justin.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Canonsburg, Pa.: Geo. M. Schultz.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Greensburg, Pa.: Fran Kebe.

Braddock, Pa.: Ian Germ in Ivan Varoga.

Forest City, Pa.: Karl Zalar.

Johnstown, Pa.: Fran Gabreenja.

Pittsburg, Pa.: Ignac Podvsnik.

Steelton, Pa.: Marko Kofalt in Josip A. Pibernik.

Willoek, Pa.: Fran Šeme.

West Jordan, Utah: Anton Palčič.

Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.

Benwood, W. Va.: R. Hoffman.

Thomas, W. Va.: Josip Rus.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Rock Springs, Wyo.: Louis Pire in A. Justin.

Vai naši zastopniki so z nami že dalje časa v poslovni zvezi, valed če sar jih rojakom najtopleje priporočamo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK!

NAZNANILO.

Kranjsko slov. podp. društvo sv. Barbare postaja št. 6 v Clevelandu, O., spadajoče v Forest City, Pa., ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v D. Ulmerjevi dvorani, vogal St. Clair Ave. in 55. St. V društvo se sprejemajo rojaki od 16. do 45. leta. Vstopnina se plača po starosti, in sicer od 16. do 18. leta \$4.00, od 18. do 25. l. \$5.00, od 25. do 35. leta \$6.00 in od 35. do 45. leta pa \$7.00.

Sprejemajo se tudi žene in otroci, seveda le oni, katerih očetje so že pri društvu.

Natančnejša poročila dobite pri I. tajniku:

Mike Jalovec, 1306 E. 55th St., Cleveland, Ohio. (4x: 5, 10, 17, 24 — 3)

OGLAS.

Pozor Slovenci in bratje Hrvati! Izdelujem vsa v mizarso stroko spadajoča dela: postelje omare, jedilne shrambe, pisalne mize, peresne stole, blazine na vzmeti, sploh vse, kar se tiče te stroke. Za obila naročila se pripravam, cene so zmerne in naročila opravljam na vse kraje.

Frank Kos, P. O. Box 335, Wattingham, Ohio. (24-2 — 31-3 6x v sred)

Ako hočete dobro postrežbo z mesom in grocerijo,

tako se obrni na

Martin Geršiča, 301-303 E. Northern Ave., Pueblo, Colo.

Tudi naznanjam, la imam v zalogi vsakovrstno suho meso, namreč:

kičbase, rebra, jezike, šunke itd.

Govorim v vseh slovanščih obliki obisk.

Slovcem in Hrvatom priporočam svoj

SALOON

v obilen poset. Točim vedno sveže pivo, dobrih vin in whiskey ter imam v zalogi zelo fine smodke.

Rojakom pošiljam denarje v staro domovino hitro in poceni.

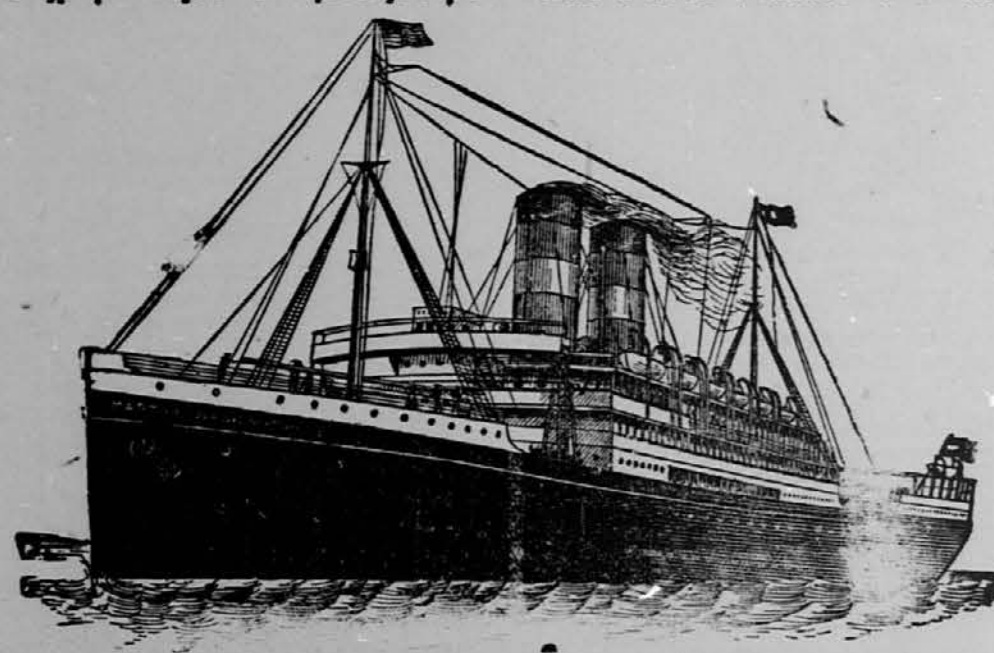
Pobiram naročnino za "Glas Naroda". V zvezi sem z gg. Frank Sakser Co. v New Yorku. Z velepospotovanjem

Ivan Govže, Ely, Minn.

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA

(preje bratje Cosulich.)

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vjaka "MARTHA WASHINGTON".

REGULARNA VOŽNJA MED NEW YORKOM, TRSTOM IN REKO

V spodaj navedeni novi parobrod na dva vjaka ima breskasti krov:

ALICE, LAURA, MARTHA WASHINGTON, ARGENTINA.

V mesecih maja in junija se bosta spet navedeni parobrodi pridružila še drugemu novopostavljenemu parniku.

Cena vožnje letkov iz NEW YORKA za III. razred so do:

TRSTA		\$28.—
LJUBLJANA		\$28.00
REKA		\$28.—
ZAGREBA		\$29.25
KARLOVCA		\$29.25
II. RAZRED do		
TRSTA ali REKA		\$50.00, \$55.00 in \$60.00

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 21 Washington Street, NEW YORK

Ob zori.

Napisal Ivan Cankar.

(Nadaljevanje.)

Takrat pa me je obšel zli duh kakor oni večer na verandi. Bilo mi je nezno; vse v meni je začelo trepetati od žalosti, sovraštva in zlobe. Sedela sta poleg mene, poleg moje postelje sta se poljubljala ter gledala, kdaj se zatisnejo moje oči. Tipala sta me po telesu ter ugibala, koliko časa se bo pretakala ta kaplja krvi po izsušenih žilah; z ušesi na mojih prsih sta poslušala, kdaj bodo izgrgela moja pljuča. Toda moja pljuča niso hotela izgrgati. Tedaj sta se naslonila name s komolci — dvojce zverji je gledalo name z žarečimi očmi; tiščala sta me na prsi z vso silo, da bi mi iztisnila zadnji izdih; toda jaz sem še živel, ne da bi dihal in re da bi se mogel geniti.

Sapa, ki mi je prihajala iz grla, mi je palila ustnice; vrgel sem odoje raz sebe, in prikazale so se kosti ode te sivo kožo. Srajca je bila na prsih odpeta in videlo se je vsako posamezno rebro kakor pri sestradanem konju. Upri sem se z dlanmi na blazino ter se pomikal počasi navzgor, tako da sem naposled sedel na postelji. To me je utrudilo in začutil sem na čelu potne kaplje. Po kratkem počitku sem se prišel obračati na desno; nogo so zdrsile z rjuhe ter se doteknile mrzlih tal. Nato sem se upri z eno roko ob nočno mizo, a z drugo ob posteljnaki, ali nogo so se mi tresle tako močno, da nisem mogel storiti niti koraka. Spustil sem se počasi na kolena ter drsal z veliko muko proti durin. Trepetal sem od mraza po vsem telesu, ali ta mraz mi je dal obenem toliko moči, da sem se izkušal zopet dvigniti. Dvakrat se je zavrtelo vse okoli mene in plamen sveče je rastel — tobič plamenov se je zasvetilo po stoli. Iskral sem opore in že sem se nagibal z vsem telesom, da bi padel na obraz, toda hipoma je ugraznila ta čudovita svetloba, sveča je gorela zasporno in mirno na nočni mizi, in slabost me je minila. Oddahnil sem se globoko, ves polit s potnimi kapljami; tudi mraz me je obšel znova, in po hrbtu me je spreletavalo, kakor da bi me kdo škropil z mrzlo vodo. Ves ta čas sem bil v velikem strahu, da bi v sosednji sobi ne slišali kakega šuma. Vse je zastalo v meni, ko sem se bil prijel za stol in se je nekoliko premaknil.

Stal sem poleg vrat, naslonjen na steno. Dva koraka od mene je visela ob zidu nočna suknja. Plazil sem se oprezno do nje, snel je s kljuka ter si jo ogrnil. Izkušal sem, da bi si prevezal trakove, toda prsti so bili tako nekretni in tresli so se tako, da se mi ni posrečilo. Suknja mi je segala skoro do tal, a spredaj so se videle suhe noge do nad kolen, in tudi srajce si nisem mogel zapreti na p sili. Sklonil sem se do ključavnice ter pogledal v sobo. Golobček in golobica!... Sedel sta precej daleč drug od drugega, a med njima na mizi je stala svetilka; privla sta jo menda sama navdala, kajti gorela je slabo. Desnisi, iztegnjeni čez mizo, sta se držali za roko, a govorila v tem trenutku nista. On je gledal temno, ustnice stisnjene, obrvi namršene; obraz svoje žene nisem videl; naslanjala je glavo ob levico. Sedela sta dolgo časa molče in mirno, toda hipoma sta se dvignila oba hkrati, tiho in počasi, nagibala sta se vedno nižje čez mizo, dokler se niso ustnice doteknile ustnic. Takrat sem odprl vrata.

Oba sta strmelja vame stoje, prebledela in okamenela. Jaz sem ju gledal mirno, in ustnice so mi zategovale v zlobnem smehu. Z razprtimi rokami sem napravil troje korakov do mize, tla so se mi zibala pod nogami, in miza in stoli, vse se je čudo vito majalo pred menoj. Padel sem na stol z rokami in vsem gorjim životom; miza se je tresla, in svetilka je zaženketala. Sedel sem s težavo a nato sem položil komolca na mizo. "Nalij mi čaja!"

Moja žena je trepetala in gledala me je kakor blazna, s čisto upadlim obrazom, odprtimi ustnicami in velikimi, topimi očmi. Ko sem izpregovoril, je segla po kazeu z vodo, toda kozarec je padel na mizo in voda se je razlila. Ozi sem se za ad junktom, ali ni ga bilo nikjer in vrata so bila na stečaj odprta. Zavrtelo se mi je pred očmi in videl sem samo še svojo ženo, ležečo na stolu s povešenimi rokami, glavo nagnjeno globoko na prsi.

Pozno ponoči me je prenesla v naročju na mojo posteljo.

VI.

Potem nisem več vstal. Tudi moje telo je postalo bolj neobčutljivo in leno; vznemirjal se nisem več zaradi vsake nezgodnosti. In tudi dolga mi ni bilo. Dnevi so bili topli kakor majolajda v poznem oktobru: moja postelja je stala blizu okna; žena mi je nehalno vrtila glavice in

gledal sem na vrt in proti gozdu. Samo še prav malo listov je bilo na vejah; časih se je kateri odrgal, zazibal se nekoliko po zraku ter padel na zemljo. Platane na vrtu so bile že skoro čisto prazne, gozdno bukovo pa je bilo še precej košato, kolikor se je videlo od okna. V daljavi sem opazil celo drevje, ki niti še orumeno ni, a bilo je tako daleč, da ga nisem mogel natanko razločiti. Ob obzorju, skoraj v megli, se je raztezala dolga proga temnih jelk. Vse to sem videl nekako motno in zamazano kakor skozi mokro steklo. Žena je bila neprestano poleg mene. Očital ji nisem ničesar, toda v tem času je omršavela od trpljenja. Pričarana je bila na moje oči; koder je hodila, je čutila moj pogled na svojem obrazu. Ni se mogla oddaljiti od postelje za sto korakov, kajti moje roke so jo vlekle nazaj.

Dasi je bilo zvečer precej hladno, nisem hotel, da bi bilo okno zaprto. Skozi okno je padalo nekoliko svetlobe na vrt, na peščeno pot, ki je vodila mimo lope. In tod sta se izprehajala roko v roki, in njena glava je bila obrnjena proti oknu. Gledala je celo nazaj, kadar sta se okrenila in stopala proti lopi. Časih sta izginila za trenotek — vedel sem dobro, da samo za trenotek; prišla sta takoj spet na stezo, kjer je trepetala luč od okna, in ona se je ozirala navzgor. Vrnila se je v sobo, sključena, roke na prsih, in sedla je k postelji. Svetloba je padala na njen obraz, prepaden in spačen od bolesti.

"Kod si hodila?"

"Izprehajala sva se pod tvojim oknom!"

Jaz je nisem pogledal, toda videl sem natanko vsako njeno kretnjo in vsako senco, ki je hušnila čez njene oči. Govorila je tiho in udano; ni ji prišlo na misel niti za hip, da bi z njeno kako neresnico. Trepetajoč od strahu, od srmana in od trpljenja mi je ponavljala od besede do besede, vse po vrsti, kakor se je zgodilo; karivala mi ni niti svojih neizgovorljivih misli. V tem zamolklem, monotonom glasu ni bilo ničesar razen otročje, polblazne bojazni. Tudi na njenih ustnicah je ležalo nekaj otroško plašnega.

"Izprehajala sem se z njim pod tvojim oknom. Jaz sem bila zelo žalostna zaradi tebe."

Nagnila je glavo nižje in njene obrvi so se skrčile.

"Zaradi tebe sem bila žalostna in objubila sem mu, da ti natresem v vodo strupa, če bi živel do tretje nedelje."

"In kaj je rekel on?"

"On je molčal. Tožila sem mu, da me je strah tebe, ker nisi več podela človeku. Da me režejo tvoji prsti tako globoko v meso. Tako globoko. Da mi sesajo tvoje ustnice kri iz sra, in da so popile tvoje oči vso mojo dušo."

"In kaj je rekel on?"

"On je molčal. Tožila sem mu, da se te bojim, ker si strašnejši od smrti same. Ti si pri meni, koder hodim; zvezel si mi roke in misli, da sem samo še sužnja tvoje postelje. Takrat že mi je prišla zla misel, ko si spal in sem stala pri tebi. Povedala sem mu, da so se mi takrat skrčile prsti v klešče. eno samo kratko minuto, in ti bi ne dihal več. Toda moja roka je bila kakor odrevenela; nekaj nevidnega jo je objelo tesno z vso močjo. Tvoje oči so bile zaprte, toda jaz sem vedela, da si me gledal, da si videl natanko moj obraz in moje skrčene prste."

"Jaz sem te videl, ljubica. In kaj je rekel on?"

"On je molčal in nato me je poljubil. Obadva sva čutila takrat vso isto neizmerno radost, ki nama pride roko v roki s tvojo smrtjo. Sedela sva že za svatovsko mizo v sladkem objemu in pričakovala sva najlepše noči."

Sklonila se je še nižje k meni in spoznal sem vso njeno veliko bolelost. Sredi življenja ni bila drugačnega nego ud mojega umirajočega telesa.

Prihodnji večer sta bila oba v moji sobi. Hotela sta se skriti mojim odem, ali njune noge so ju vodile v mojo bližino, njuna obraza sta se obravčala k meni, in kadar sta se poljubila, stopila sta v najsvetlejšo luč. Z blazno strastjo sta pila kelih svojih grenke ljubezni; ustna so srebala dalje, četudi so bila skrčena in ožgana od bolečine. Ozirala sta se name z velikimi pogledi, ali jaz sem se smehljaj. Čutil sem dobro, kako sta iskala ta smehljaj, kako sta hrepela po njem in po svojem trpljenju. Dokler so moje oči videle in dokler so moji možgani mislili, so bili ti trenotki zame nekaj nebeškega.

VII.

Ali moje oči niso videle in moji možgani niso mislili več dolgo.

Že pred davnim, davnim časom so prihajali k meni ponoči ljudje z neznanimi obrisi — meglene postave, ki so se zibale ob stenah kakor sence. Razločeval sem jih samo za hip, in takoj je opet padlo zagrinjalo pred

mojim pogledom. To se je zgodilo posebno v mojih žalostnih dneh, kadar me je obšel tisti globoki, neznojni dolčas, ki izpremeni v neumne nezgodnosti vse, kar je srca najljubše in najveličastnejše. V dnih je vse prazno, in pusto in ničesar zanimivega, ničesar vselega ni več na svetu. Vse je brezbarvno in nevedno, da bi se človek vznemirjal in navduševal. Ničevnost.... in sredi te ničevnosti

jaz sam, ničevnem del ničevnosti.... Ta čut mi je ležal na prsih kakor mra, in kadar sem se ga osvobodil, so se mi oči zalile s solzami od silne oločnosti. V takih urah sem čutil fino in natanko; moje oči so videle stvari, ki so mi bile skrite v delavnih dneh, in moja ušesa so slišala zvoke, ki jih je drugače prevpilo glasno cestno življenje....

(Nadaljevanje prih.)

Cenik knjig,

katere se doba v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

DUŠNA PAŠA (pisal škof Fr. Baraga,) platno, rudeča obresa 75¢, brožirana 60¢.

JEZUS IN MARIJA, vezano vlonobkost \$1.50, fino vezano v nanje \$1.20, vezano v platno 40¢.

KLJUČ NEBEŠKIH VRAT, vezano v slonokost \$1.50.

MALI DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zлата obresa 90¢.

NEBEŠKE ISKRICE, vezano v platno 50¢.

OTROŠKA POBOŽNOST, 25¢.

POBOŽNI KRISTJAN, fino vezano \$1.20.

RAJSKI GLASOVI, 40¢.

SKRBI ZA DUŠO, zлата obresa fino vezana \$1.25.

SRCE JEZUSOVO, vez. 60¢.

SV. ROŽNI VENEC, vez. \$1.00.

SV. URA, zлата obresa, fino vezano \$1.20.

VRTEC NEBEŠKI, platno 70¢, slonokost imit. \$1.50.

UČNI KNJIGE

ABECEDNIK NEMŠKI, 25¢.

AHNOV NEMŠKO — ANGLEŠKI TOLMAČ, 50¢.

ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA, 40¢.

BLEIWEIS KUCHARICA, fino vezana \$1.80.

ČETIRTO BERILO, 40¢.

Dimnik: BESEDNIAK SLOVENŠKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA 90¢.

EVANGELIJ, vezan 50¢.

GRUNDRIS DER SLOVENISCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.

HRVATSKI — ANGLEŠKI RAZGOVORI, veliki 40¢, mali 30¢.

HITRI RAČUNAR, 40¢.

KATEKIZEM, mali 15¢, veliki 40¢.

NAVODILO KAKO SE POSTANE DRŽAVLJAN ZJEDIN. DRŽAV, 5¢.

NAVODILO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, vezano \$1.00.

PODUK SLOVENCEM ki e kojezo naseliti u Ameriki, 30¢.

PVA NEMŠKA VADNICA, 35¢.

ROČNI SLOVENSKO — NEMŠKI SLOVAR 40¢.

ROČNI ANGLEŠKO - SLOVENSKI SLOVAR, 30¢.

SLOVAR SLOVENSKO — NEMŠKI Janežič-Bartel, fino vezan \$3.00.

SLOVAR NEMŠKO — SLOVENSKI Janežič-Bartel nova izdaja, fino vezan \$3.00.

SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR 30¢.

SLOVARČEK PRIUČITI SE NEMŠČINE BREZ UČITELJA, 40¢.

PRETNA KUCHARICA, brožiravana 80¢.

VOŠČENI LISTI, 20¢.

ZGODBE SV. PISMA STARE IN NOVE ZAVERE, 50¢.

ZBIRKA LJUBAVNIH PISEM, 30¢.

ZABAVNE IN RAZNE DUGE KNJIGE

ANDREJ HOFER, 20¢.

AVSTRILJSKI JUNAKI, vez. 90¢, nevez. 70¢.

AVSTRILJSKA EKSPEDICIJA, 20¢.

BARON TRENN, 20¢.

BELGRAJSKI BISER, 15¢.

BENEŠKA VEDEŽEVKA, 20¢.

BOŽIČNI DAROVI, 15¢.

BUCEK V STRAHU, 25¢.

BURSKA VOJSKA, 30¢.

BOJTEK V DREVO VPREŽEN VITEZ, 10¢.

CAR IN TESAR, 20¢.

ČRNI BRATJE, 20¢.

ČRNI JURIJ, 82 zvezkov skupaj \$5.50.

CERKVICE NA SKALI, 15¢.

CESAR FRAN JOSIP, 20¢.

CESARICA ELIZABETA, 15¢.

CIGANOVA OSVETA, 20¢.

CVETINA BOROGRADSKA, 40¢.

CVETKE, 20¢.

ČAS JE ZLATO, 20¢.

DAMA S KAMELAMI, brožirana \$1.00.

DARINKA, MALA ČRNOGORKA, 20¢.

DETELJICA, življenje treh kneževih bratov, 20¢.

DOMAČI ZDRAVNIK PO KNEŽPU, 50¢.

DOMA IN NA TUJEM, 20¢.

DVE ČUDOPOLNI PRAVLJICI, 20¢.

ELIZABETA, 30¢.

ENO LETO MED INDIJANCI, 20¢.

ENO URO DOKTOR, šaloigra, 20¢.

ERAZEM PREDJAMSKI, 15¢.

ERI, 20¢.

EVSTAHJA, 15¢.

FABIOLA, 60¢.

GENERAL LAUDON, 25¢.

GEORGE STEPHENSON, oče so- leznice, 40¢.

GOLOBČEK IN KANARČEK, 15¢.

GOZDOVNIK, 2 zvezka skupaj 70¢.

GOČEVSKI KATEKIZEM, 20¢.

GRIZELDA, 10¢.

GROF RADECKI, 20¢.

GROF MONTE CHRISTO, svetovna knjižica, 2 knjigi fino vezane skupaj \$4.50.

GROFICA BERAČICA, 100 zvezkov skupaj \$6.50.

HILDEGARDA, 20¢.

HEDVIGA. BANDITOVA NEVESTA, 20¢.

HIRLANDA, 20¢.

IVAN RESNICOLJUB, 20¢.

IZANAMI, mala Japonka, 20¢.

IZDAJALCA DOMOVINE, 20¢.

IZGUBLJENA SREČA, 20¢.

IZIDOR, pobožni kmet, 20¢.

ILET V CARIGRAD, 40¢.

JAMA NAD DOBRUŠO, 20¢.

JAROMIL, 20¢.

JURČICEVI SPISI, 11 zvezkov, n- metno vezano, vsak zvezek \$1.00.

KAKO JE IZGINIL GOZD, 20¢.

KAKO POSTANEMO STARI, 40¢.

KAR BOG STORI JE VSE PRAV, 15¢.

KNEZ ČRNI JURIJ, 20¢.

KOSI ZLATE JAGODE, 50¢.

KRVNA OSVETA, 15¢.

LAŽNIVI KLUCEK, 20¢.

MAKSIMILJAN I., cesar mehikan- ski, 20¢.

MALA PESMARICA, 30¢.

MALI VITEZ, 3 zvezki skupaj \$2.25.

MALI SVEZNALEC, 20¢.

MARIJA, HČI POLKOVA, 20¢.

MARJETICA, 50¢.

MATERINA ŽRTEV, 50¢.

MATI BOŽJA Z BLEDA, 10¢.

MIKLOVA ZALA, 40¢.

MIR BOŽJI, \$1.00.

MIRKO POSTENJAKOVIČ, 20¢.

MLADI SAMOTAR, 15¢.

MLINARJEV JANEZ, 40¢.

MRTVI GOSTAČ, 20¢.

MUČENIKI, A. Aškerc, elegantno vez. \$2.00.

NA INDIJSKIH OTOCIH, 25¢.

NAJDENČEK, 20¢.

NA PRERJJI, 20¢.

NARODNE PESMI, Žirovnik, 3 zve- zki, vez. vsak po 60¢.

NARODNE PRIPOVEDKE, 3 zvez- ki, vsak po 20¢.

NASELNICA, 20¢.

NASELNIKOVA HČI, 20¢.

NAŠ DOM. Zbirka povesti. Vsak 20¢.

NA VALOVH JUŽNEGA MORJA, 15¢.

NEDOLŽNOST FREGAJANA IN POVELIČANA, 20¢.

NEZGODA NA PALAVANU, 20¢.

NIKOLAJ ZRINJSKI, 20¢.

OB TIHVI VEČERH, fino vezano, \$2.00.

OB ZORI, 70¢.

ODKRITJE AMERIKE, 40¢.

PAVLIHA, 20¢.

PARIŠKI ZLATAR, 25¢.

PESMARICA "GLASBENE MATI- CE" fino vezana \$1.50.

POTOVANJE V LILIPUT, 20¢.

POSLEDNJI MOHIKANEC, 20¢.

PRAVLJICE (Majar.) 20¢.

PRED NEVIHTO, 20¢.

PREGOVORI, PRILIKE, REKI, 30¢.

PRI SEVERNIH SLOVANH, 30¢.

PRINC EVGEN, 20¢.

PRIPOVEDKE, 3 zvezki po 20¢.

PRST BOŽJI, 15¢.

POD TURŠKIM JARMOM, 20¢.

REPOŠTEV, 20¢.

RIBIČEV SIN, 10¢.

RINALDO RINALDINI, 30¢.

ROBINSON, brožiran, 60¢.

RODBINSKA SREČA, 40¢.

RODBINA POLANEŠKIH, 8 zvezki \$2.50.

ROKOVNAČI, narodna igra 40¢.

ROARSKO ŽIVLJENJE, 20¢.

RUSKA JAPONSKA VOJSKA, 5 zvezkov 75¢.

ŠANJSKE BUKVE, velika, 30¢.

SINILIA, 15¢.

SITA, mala Hindustanka, 20¢.

SKOZI ŠIRNO INDIJO, 20¢.

ELIZABETA, 30¢.

ENO LETO MED INDIJANCI, 20¢.

ENO URO DOKTOR, šaloigra, 20¢.

ERAZEM PREDJAMSKI, 15¢.

ERI, 20¢.

EV